

Factsheet DoeMee Onderzoek 2024

Energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing

Het DoeMee Onderzoek 2024 richt zich op de energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing. Deze factsheet is opgesteld voor de gemeente Leidschendam-Voorburg op basis van de ingevulde vragenlijst door de gemeente en omgevingsdienst Haaglanden (ODH). De dikgedrukte blauwe tekst geeft het antwoord op de enquête en eventuele toevoegingen/ wijzigingen vanuit de schriftelijke validatie weer. Er is gevraagd om aanvullende informatie aan te leveren over de opdrachtformulering, afgesproken doelstellingen, resultaten en energiebesparende maatregelen die zijn getroffen. Een documentenanalyse is indien er documenten zijn aangeleverd opgenomen aan het eind van de factsheet. De factsheet is gevalideerd door de omgevingsdienst Haaglanden en de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Gemeente Leidschendam-Voorburg

Algemene informatie

De rollen en taken van gemeenten, provincies en omgevingsdienst met betrekking tot het toezicht op de energiebesparings- en informatieplicht zijn op dit moment **helder**.

De opdracht op toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht aan de omgevingsdienst is **wel** in de begroting opgenomen, **onder het overkoepelende onderwerp 'omgevingsdiensten'**. Er is **een** opdracht geformuleerd voor de omgevingsdienst over de invulling van toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht. **De werkzaamheden zijn benoemd in een opdrachtformulier**. De opdracht wordt in de praktijk **ook uitgevoerd**.

Het budget voor de opdracht aan de omgevingsdienst wordt bepaald **op basis van een offerte die de gemeente heeft ontvangen van de ODH. Op basis van deze offerte is onderling contact geweest. Daarna heeft de gemeente budget vrijgemaakt om de opdracht te kunnen verstrekken**. Om te sturen op de taak van de omgevingsdienst m.b.t. toezicht en handhaving van de energiebesparings- en informatieplicht vindt **periodiek overleg plaats over de voortgang**.

De gemeente geeft zelf **ook** invulling aan toezicht en handhaving van de energiebesparings- en informatieplicht energiebesparing, naast de taken die bij de omgevingsdienst zijn belegd sinds 1 juli 2023. **Dit gaat o.a. om het contact met de ODH en de overleggen over de voortgang. Inhoudelijk ligt de invulling bij de ODH.**

Informatievoorziening

Er zijn **niet in de opdracht vastgelegde** afspraken gemaakt over de monitorings- en verantwoordingsinformatie met de omgevingsdienst m.b.t. de energiebesparingsplicht. **Periodieke verantwoording over de stand van zaken en uitdagingen waar de ODH tegenaan loopt. Op basis hiervan vindt afstemming plaats over het proces**. Er zijn **geen** KPI's afgesproken met omgevingsdiensten over de monitorings- en verantwoordingsinformatie m.b.t. de energiebesparingsplicht.

De gemeente ontvangt **een jaarlijkse eindrapportage, tussentijdse informele terugkoppeling en beantwoording van vragen wanneer noodzakelijk** over de resultaten van de handhaving van de energiebesparingsplicht van de omgevingsdienst. De rapportages die door de omgevingsdienst aan de gemeente worden verstrekt leveren **adequate informatie** over de uitvoering van toezicht en handhaving op de energiebesparings- en informatieplicht. De rapportages leveren **op sommige punten adequate** informatie over de bereikte resultaten.

Vanuit de gemeenteraad zijn er **nooit** vragen gekomen over de uitvoering van toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht door de omgevingsdienst. Over de bereikte resultaten, zoals reductie CO₂ en vermindering verbruik van gas en elektriciteit) zijn vanuit de gemeenteraad **geen** vragen/opmerkingen geweest.

Omgevingsdienst Haaglanden en gemeente Leidschendam-Voorburg

Algemene informatie

De rollen en taken van gemeenten, provincies en omgevingsdienst met betrekking tot het toezicht op de energiebesparings- en informatieplicht zijn op dit moment **helder**. Dit komt omdat -. De energiebesparingsplicht is **De ODH heeft een apart taakveld voor toezicht en handhaving energiebesparingsplicht maar ook buiten dit team worden bepaalde onderdelen meegenomen bij uit te voeren toezicht zoals informatieplicht en onderzoeksplicht.**

Resultaat

Er is **volledig** zicht op het aantal bedrijven dat valt onder de energiebesparings- en informatieplicht. **Deze informatie wordt gedownload bij het e-loket van RVO.nl. De gedownloade informatie wordt gecombineerd met informatie over bedrijven waarvan bekend is dat ze aan de energiebesparingsplicht moeten voldoen. Deze informatie wordt door de omgevingsdienst zelf verzameld én is deels afkomstig van het CBS (Centraal Bureau voor Statistiek), de gemeente Leidschendam-Voorburg, de provincie Zuid-Holland, KVK, EP-online en BAG.**

Er is **gedeeltelijk** zicht op het aantal bedrijven dat zich niet aan de informatieplicht energiebesparing houdt. **Deze informatie wordt gedownload bij het e-loket van RVO.nl (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland), wordt door de omgevingsdienst zelf verzameld én is deels afkomstig van het CBS, de gemeente Leidschendam-Voorburg en de provincie Zuid-Holland. De gedownloade informatie wordt gecombineerd met informatie over bedrijven waarvan bekend is dat ze aan de energiebesparingsplicht moeten voldoen (KVK, EP-online en BAG).** De informatie ontbreekt in sommige gevallen omdat databronnen nooit helemaal kloppen. **Er is behoefte aan vorderen van energiegegevens bij de netbeheerder om de doelgroep volledig in beeld te krijgen. Daarnaast is behoefte aan gelijke 'data-sleutels' zodat gegevens met elkaar kunnen worden gekoppeld (eënduidig data-model).** De omgevingsdienst heeft acties ondernomen om (volledig) inzicht te krijgen door **via data-analyse verschillende databronnen te combineren en een voorspelmodel te maken.**

Er wordt **per brief, e-mail, telefonisch en persoonlijk** contact gemaakt met bedrijven die niet voldoen aan de informatieplicht energiebesparing. Daarnaast worden bedrijven **via internet en specifieke interventies** geïnformeerd.

Organisatie van het toezicht

De omgevingsdienst handhaaft op de uitvoering van de energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing door **specifieke energiecontroles uit te voeren aan de hand van de erkende maatregelenlijst en door de naleving informatieplicht en onderzoeksplicht te toetsen bij algemene milieucontroles. Handhaving geschiedt volgens de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO)**. Het aantal bedrijven dat per jaar wordt gecontroleerd wordt bepaald **op basis van de opdrachtbrief en de begroting, jaarlijks wordt ca. 25% van de bedrijven gecontroleerd**. Naar schatting heeft de omgevingsdienst nog **2-5 jaar** nodig vanaf de start van de werkzaamheden om alle bedrijven en instellingen binnen de gemeente te controleren op de energiebesparings- en informatieplicht.

De omgevingsdienst stelt prioriteit in de te controleren bedrijven **op basis van een eigen risicoanalyse die specifiek gericht is op de energiebesparingsplicht, op basis van een meer algemene risicoanalyse vanuit VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) op het gebied van milieu en op basis van de rubricering die RVO toevoegt aan de informatieplicht rapportages. Vanuit de reguliere risicomethodiek worden bedrijven geselecteerd voor algemeen toezicht, hierbij wordt tevens gecontroleerd op informatieplicht en onderzoeksplicht. Voor de selectie van duurzaamheidscontroles wordt enerzijds geselecteerd o.b.v. voorspelmodel n.a.v. ingediende informatie en anderzijds geselecteerd op het juist ontbreken van informatie en locatie kenmerken.**

Kwantitatieve informatie

De omgevingsdienst heeft de kwantitatieve informatie uit onderstaande tabellen ingevuld voor de gemeente.

Onderstaande tabel bevat informatie over het aantal gecontroleerde bedrijven en de ureninzet op jaarbasis door de omgevingsdienst in de periode 2019 – 2023.

Jaar	Aantal bedrijven gecontroleerd	Ureninzet op jaarbasis
2019	13	63
2020	9	54
2021	17	104
2022	11	34
2023	140	503

Onderstaande tabel bevat informatie over het percentage bedrijven waar overtredingen zijn aangetroffen voor en na hercontrole tussen 2019 en 2023.

Jaar	% bedrijven met overtredingen bij eerste controle	% bedrijven met overtredingen bij hercontrole
2019	0%	-
2020	11%	-
2021	24%	-
2022	27%	-

2023	16%	-
------	-----	---

Onderstaande tabel bevat informatie over het aantal jaarlijks geconstateerde overtredingen tussen 2019 en 2023.

Jaar	Aantal overtredingen
2019	0
2020	1
2021	4
2022	3
2023	23

Onderstaande tabel bevat per jaar informatie over het aantal bedrijven dat een 'vooraankondiging last onder dwangsom' of overige repressieve handhaving heeft ontvangen tussen 2019 en 2023.

Jaar	Vooraankondiging last onder dwangsom	Overige repressieve handhaving opgelegd
2019	0	-
2020	0	-
2021	0	-
2022	0	-
2023	0	-

In het geval er repressieve handhaving heeft plaatsgevonden, zijn de volgende sancties opgelegd: **er is een hersteltermijn opgelegd en verder past de ODH de LHSO toe (tot 1-1-2024 de LHS).**

De omgevingsdienst heeft **geen zicht op het energiebesparingspotentieel bij bedrijven en instellingen**. Het energiebesparingspotentieel bij bedrijven en instellingen in de gemeente is **ook niet op indicatieve wijze inzichtelijk**. In de vragenlijst is geen kwantitatieve informatie opgenomen.

De omgevingsdienst monitort niet het aantal getroffen maatregelen en per wanneer die getroffen zijn. De omgevingsdienst houdt toezicht op het treffen van maatregelen en handhaaft wanneer een maatregel niet getroffen is. Voor 07-2023 betroffen dit 19 EML (erkende maatregelen lijsten) lijsten met wisselende coderingen die de omgevingsdienst niet als zodanig registreerde. Per 07-2023 registreerde de omgevingsdienst de niet nageleefde maatregelen op P,G en F nummer van de EML.

Aanvullende documentenanalyse

Categorie	Aanwezig?	Documenten
Toelichting		
Begroting	√	Ontwerp begroting 2023-2024 ODH
Opdracht		
Beleidsstukken	x	
Werkprogramma	√	Uitvoeringsprogramma duurzaamheid

Voortgangsrapportage	√	Jaarstukken 2021-2022 ODH
Aanvullend	√	Presentatie informatie- en energiebesparingsplicht 2023

Begroting

In de begroting wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de omgevingsdienst Haaglanden wil bereiken, wat we daarvoor doen en welke kosten daarmee gemoed zijn. De ODH werkt voor negen Haaglanden gemeenten en de provincie Zuid-Holland. De ODH heeft een duurzaamheidsprogramma 2023-2026 opgesteld in aanvulling op de wettelijke taken die standaard zijn opgenomen in de begroting. Onder wettelijke taken valt de informatie- en energiebesparingsplicht. Ook worden duurzaamheidscontroles uitgevoerd en worden meldingen informatieplicht energiebesparing beoordeeld. In 2024 wordt tevens gestart met het beoordelen van onderzoeken energiebesparingsplicht.

De volgende tabel geeft inzicht in het overzicht van deelnemersbijdragen:

Tabel 3 Overzicht deelnemersbijdragen

Deelnemers	Bijdrage begroting 2023	Intrekken indexering loonsom 2,3%	Intrekken indexering mat. lasten 1,9%	(p)ZZS	Waterwet en PMV PZH	Pensioen-premies en index 2023 7,11%	Indexering mat. Lasten 2023 2,6%	Bijdrage 2024 voor indexering	Index 3,17%	Bijdrage begroting 2024
Delft	1.413.833	-25.770	-4.675	0	0	81.007	11.101	1.475.496	46.742	1.522.238
Den Haag	6.984.831	-127.573	-23.146	0	0	401.024	54.954	7.290.090	231.397	7.521.487
Leidschendam-Voorburg	976.150	-17.786	-3.227	0	0	55.911	7.662	1.018.710	32.262	1.050.972
Midden-Delfland	592.446	-10.804	-1.960	0	0	33.963	4.654	618.299	19.597	637.896
Pijnacker-Nootdorp	789.098	-14.367	-2.607	0	0	45.160	6.188	823.472	26.058	849.530
Rijswijk	718.902	-13.095	-2.376	0	0	41.165	5.641	750.237	23.753	773.990
Wassenaar	366.990	-6.671	-1.210	0	0	20.970	2.874	382.953	12.100	395.053
Westland	3.941.659	-71.967	-13.057	0	0	226.227	31.001	4.113.863	130.536	4.244.399
Zoetermeer	1.193.848	-21.728	-3.942	0	0	68.301	9.359	1.245.838	39.411	1.285.249
Provincie Zuid-Holland	8.742.310	-159.839	-29.000	-12.917	524.000	532.472	72.966	9.669.992	307.244	9.977.236
Totaal	25.720.067	-469.600	-85.200	-12.917	524.000	1.506.200	206.400	27.388.950	869.100	28.258.050

De volgende tabel geeft inzicht in het beschikbare werkvolume 2024 in uren:

Tabel 23 Beschikbare werkvolume 2024 in uren

Deelnemers	Uren 2024	Bijdrage 2024
Delft	13.593	1.522.238
Den Haag	68.757	7.521.487
Leidschendam-Voorburg	9.372	1.050.972
Midden-Delfland	5.749	637.896
Pijnacker-Nootdorp	7.572	849.530
Rijswijk	6.942	773.990
Wassenaar	3.543	395.053
Westland	38.167	4.244.399
Zoetermeer	11.501	1.285.249
Provincie Zuid-Holland	82.436	9.977.236
Totaal	247.632	28.258.050
Deelnemers	Uren 2024	Bijdrage 2024
Aantal uren werkplan T&V	130.799	15.102.106
Aantal uren werkplan T&H	116.833	13.155.944
Totaal	247.632	28.258.050

Voortgangsrapportage

In de jaarstukken van 2022 zijn de volgende resultaten voor de ODH opgenomen:

- 33 reguliere duurzaamheidscontroles. Deze controles omvatten het inventariseren van energieverbruik, te treffen maatregelen (besparingspotentieel) en advisering/uitleg bij een deel van de bedrijven.

- 47 themacontroles, waarbij de focus lag op informatieplicht en energiebesparingsplicht.
- 31 keer een hercontrole duurzaamheid.
- 4 keer een hercontrole themacontrole duurzaamheid.
- 2 keer sanctiecontroles.
- 73 bedrijven aangeschreven die onder de informatieplicht vallen. Dit aantal is lager dan 150 geplande aanschrijvingen, omdat het meer tijd kostte dan verwacht.
- 846 informatieplichtmeldingen zijn beoordeeld.

Uitvoeringsprogramma duurzaamheid

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid van de gemeente Leidschendam-Voorburg staan verschillende opgaven wat betreft klimaat, biodiversiteit, energie, milieu en grondstoffen beschreven. Het uitvoeringsprogramma geeft invulling aan die opgaven voor de periode 2023-2026. Energiebesparing in zowel de woningvoorraad als bij bedrijven is een van de geïdentificeerde doelstellingen. Energiebesparing bij bedrijven is verplicht gesteld in de Wet milieubeheer. De ODH verzorgt in opdracht van de gemeenten de handhaving op deze wet en verplichting. Daarvoor informeert de gemeente samen met ODH bedrijven over de energie informatieplicht en wordt deze gehandhaafd. Daarnaast worden kantooreigenaren geïnformeerd over de label-C verplichting en wordt dit ook gehandhaafd. De volgende doelstellingen zijn op het gebied van energie geformuleerd:

Onderdeel	Huidige situatie	2026	2030	2050
Energie	<ul style="list-style-type: none"> - RES 1.0 + LES - TVW - Gestart met 1e transitiewijk 	<ul style="list-style-type: none"> Wijkuitvoeringsplan De Heuvel-Amstelwijk gereed en gestart met 4e transitiewijk 	<ul style="list-style-type: none"> Realisatie 49% minder CO₂-uitstoot t.o.v. 2010 - Circa 1500 woningen in transitiewijken aardgasvrij. - 40% van geschikt dakoppervlak benut voor zonne-energie 	<ul style="list-style-type: none"> - CO₂-neutraal (incl. opwek buiten gemeente) - 24% van elektriciteitsvraag opwekken in gemeente - Duurzame warmte: aardgasvrij - 35% energiebesparing in bestaande woningen in 2050 t.o.v. 2015 - 100% van geschikt dakoppervlak benut voor zonne-energie

Aanvullend

De ODH heeft een presentatie gedeeld met meer informatie over de informatie- en energiebesparingsplicht en tot welk instrumentarium de ODH beschikt om het toezicht en de handhaving daarop uit te voeren.